

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

קו לחינוך מאתר אקדמיון חגיגי סופי.
הגיליון פסא יופיע לאחר חג הסוכה
פ-03-6354484 | 03-6354490

גיליון 517 | ח' תשרי תש"ע | 16.9.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kavnet.co.il

מו"ל ועורכת: סגיל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

תעלומה בדו"ח ה-OECD; לאן נעלמו שעות ההוראה?

אינם מקבלים אותן בכיתות?"
הסבר אפשרי שמעלה התזכיר לשאלה זו נעוץ באופן חישוב שעות ההוראה לתלמיד בדו"ח, שהוא מספר השעות המוקצב לכיתה כשהוא מחולק למספר התלמידים. כך קורה, שכאשר כיתה מפוצלת לשתי קבוצות הלומדות במקביל את אותו מקצוע, למשל בנים ובנות בשיעורי התעמלות, מוכפל בדו"ח מספר השעות שהכיתה מקבלת באותו מקצוע, למרות שכל תלמיד לומד את המקצוע רק פעם אחת. הסבר אפשרי אחר שמעלה התזכיר הוא, שהשעות המוקצות להוראה במערכת החינוך בישראל לא שימשו להוראה פרונטאלית. הסבר זה נראה הגיוני, בהתבסס על בדיקה שערך אשתקד מרכז המחקר של הכנסת בנתוני בקרת התקן של משה"ח. בבדיקה נמצא, כי 35% מבתי"ס היסודיים ו-55% מחטיבות הביניים בישראל חורגים בהקצאת השעות לבעלי התפקידים. משמעות החריגה היא העברת שעות המיועדות להוראה בפועל לביצוע תפקידים אחרים בבית"ס. בתזכיר של הראמ"ה מצוין, כי יש לחזור ולבדוק את האפשרות שההגדרה למספר שעות ההוראה לתלמיד בישראל אינה מתאימה להגדרות של שאר המדינות המתועשות.

בדו"ח ה-OECD – Education at a Glance, שפורסם בשבוע שעבר, מופיע נתון חיובי לכאורה שלא זכה לחשיפה, אולי מכיוון שאין לו הסבר חד משמעי. על פי נתון זה, ישראל נמצאת במקום הראשון מכל המדינות המתועשות במספר שעות ההוראה לתלמיד בכל חטיבות הגיל, ובמידה משמעותית. כך על פי הדו"ח, זוכה תלמיד בחינוך היסודי בישראל לכ-1,050 שעות הוראה בשנה, תלמיד בחטיבת הביניים – ללמעלה מ-1,100 שעות, ותלמיד בחטיבה העליונה – לכמעט 1,200 שעות. לשם השוואה, ממוצע שעות ההוראה במדינות המתועשות לתלמיד בבית"ס היסודי הוא כ-800 שעות בשנה, ולתלמיד בחטיבות הביניים והתיכונים – קצת למעלה מ-900 שעות. בתזכיר לדו"ח שפרסמה הראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, מצוין כי לא ברור מדוע בישראל יש כל כך הרבה שעות תלמיד במערכת. בתזכיר מצוין, כי בישראל אומנם לומדים התלמידים שישה ימים בשבוע, לעומת חמישה ימים במרבית המדינות המתועשות, אולם בחישוב השנתי דומה מאוד מספר שעות ההוראה הכולל בבתי"ס בישראל לזה של מדינות ה-OECD האחרות. מעובדה זו עולה השאלה; לאן נעלמות כל שעות ההוראה בישראל, שבפועל התלמידים

64% מהפגיעות האלימות בילדים ובני נוער מתרחשות בשטח ביה"ס

האלימות התרחשו בשטח ביה"ס ו-20% ברחוב. במקומות אחרים, כמו הקניון, גן המשחקים, או מקומות הבילוי, התרחשו אחוזים בודדים של אירועי אלימות. בסקר נמצאה ירידה קלה באירועי האלימות שבהם נפגעו ילדים ובני נוער במגזר היהודי. לעומת זאת, הוכפל מספר האירועים במגזר הערבי. על פי הסקר, כ-60% מההורים שילדיהם נפגעו מאירועי אלימות או מאיום באלימות דיווחו לביה"ס על הפגיעה. 14% מההורים דיווחו לגורם אחר, כמו המשטרה, ו-26% לא דיווחו כלל על האירוע. אחת הסיבות המרכזיות, שצינו ההורים לכך שלא פנו למשטרה הייתה, שהבעיה טופלה לשביעות רצונם בבית"ס.

למרות ירידה מסוימת באירועי האלימות בבתי"ס בשנה שעברה, שנרשמה בשאלוני האקלים הבית ספרי במבחני המיצ"ב, עדיין ביה"ס הוא המקום העיקרי שבו נפגעים ילדים ובני נוער מאלימות. כך עולה מסקר שערכה לאחרונה משטרת ישראל בשיתוף עם מכון גיאוקרטוגרפיה. הסקר ביקש לגלות את המימדים האמיתיים של אירועי האלימות, גם כאלו שאינם מדווחים למשטרה או לגורם אחר. נתוני הסקר הרלוונטיים למערכת החינוך הועברו ממשטרת ישראל לקו לחינוך. בסקר ציינו 9.3% ממשקי הבית, שבהם יש לפחות ילד אחד מתחת לגיל 18, כי במהלך השנה האחרונה נפגע אחד הילדים מאלימות או מאיום באלימות. 64% מהפגיעות

הוקמה יחידה תומכת במורים מתחילים במטרה לצמצם את הנשירה מההוראה

מבוגרי המכללות לחינוך אינם מתחילים לעבוד בהוראה או נושרים מהמקצוע תוך שלוש שנים מסיום לימודיהם. בראיון לקו לחינוך מציינת ד"ר עמנואל, כי היחידה הוקמה מכיוון שמערכת החינוך מאבדת מורים צעירים רבים מחד, וסובלת מהיעדר מערכת תמיכה בית ספרית למורים המתחילים, מאידך.

(המשך בעמ' 2)

מכללת בית ברל הכריזה השבוע על הקמת יחידה חדשה בשם "פורשים כנף". מדובר ביחידה אקדמית תומכת, שתסייע למורים מתחילים להתמודד עם קשיים בעבודתם במשך שנת ההתמחות ובשנתיים שאחריה. המטרה המרכזית להקמת היחידה היא לסייע במניעת נשירה של מורים מתחילים ממערכת החינוך. בראש היחידה עומדת ד"ר דליה עמנואל. כידוע נמצא במחקרים, שנערכו בשנים האחרונות, כי כמחצית

הוקמה יחידה תומכת במורים מתחילים במטרה לצמצם את הנשירה מההוראה

(המשך מעמ' 1)

לדבריה, הקמת היחידה מסמנת לקיחת אחריות של המכללה על בוגריה. ד"ר עמנואל טוענת, כי היחידה היא חידוש בקנה מידה ארצי במכללות להוראה, ומביעה תקווה שמכללות נוספות יפתחו יחידה דומה.

הסיוע שהיחידה תעניק למורים בשנים א' ו-ב' לעבודתם בהוראה, ינתן באמצעות סדנאות, שבהן ישתתפו המורים. הסדנאות יינתנו כ-40 שעות לגמול, במסגרת המתווה החדש לפיתוח מקצועי של תוכנית אופק חדש. גם מורים שאינם מלמדים בבתי"ס המשתתפים באופק חדש יוכלו להשתתף בסדנאות. לדברי ד"ר עמנואל, המורים המתחילים יעסקו בסדנאות בבעיות שבהן הם נתקלים בבתי"ס, כמו; בעיות בארגון וניהול הכיתה, התמודדות עם מצבי קונפליקט בכיתה, יחסי מורה-תלמיד, שיפור הקשר עם ההורים, כתיבת תעודה, עבודת צוות, וכן לבטים רגשיים ומקצועיים נוספים שיעלו המורים בקשר לעבודתם. ד"ר עמנואל מציינת, כי מורים מתחילים מקבלים לעתים קרובות ללמד כיתות "בעייתיות", שמורים ותיקים אינם רוצים לעבוד בהן, דבר המגביר את הקשיים שלהם בעבודה.

לדבריה, היחידה גם תסייע למורים החדשים לצלוח את תהליכי ההערכה בשנה א' ובשנה ב' לעבודתם, שבסיומה הם אמורים לקבל קביעות. ביחידה ישתתפו רכזי הסטאז' במכללה ו-25 מנחי סדנאות, שעברו הכשרה מיוחדת במכון מופ"ת. היחידה גם תפעל להידוק הקשרים עם בעלי התפקידים בבתי"ס, שבהם עובדים המורים

החדשים - מנהלים, סגנים ורכזים. ד"ר עמנואל סבורה, כי כשהמוסד המכשיר נמצא בקשר הדוק עם בתי"ס הקולטים, הוא יכול ללמוד טוב יותר על הבעיות הייחודיות שבהן נתקלים המורים החדשים, ולהפוך את הסדנאות לרלוונטיות עבורם. את היחידה ילווה אתר ובו פורום לכל סדנה, שאליו יוכל המורה המתחיל לפנות בעת הצורך לקבלת סיוע מהמנחה ומעמיתיו. כמו כן יוכל המורה להתייעץ עם המנחה בטלפון. בנוסף לתמיכה במורים, תקיים היחידה מחקר פעיל, שמטרתו היא לתעד את ההתנסויות בהוראה של המורים המתחילים, כדי לצבור ידע בנושא זה ולהעבירו לקובעי המדיניות בחינוך.

ד"ר עמנואל מציינת, כי הצעדים שנוקט משה"ח לאחרונה כדי לצמצם את הנשירה של מורים מתחילים ממערכת החינוך הם שינוי חיובי. במסגרת צעדים אלו מקבל מורה מתחיל בבתי"ס שבאופק חדש מורה מלווה בשנתיים הראשונות לעבודתו. אולם, לדבריה, מדובר בליווי בהיקף של 20 שעות שנתיות בלבד, שאינו מספיק. יש לציין, כי ממצאי מחקר גישוש, שערכו לאחרונה ד"ר עינת ברגר וחיה תורן ממכללת אורנים, מטילים ספק ביכולתם של המורים המלווים לסייע במניעת הנשירה של המורים חדשים ממערכת החינוך. במחקר נמצא, כי למורות המלוות לא הייתה תחושת אחריות לגבי חלקן במניעת הנשירה של המורים החדשים שלהן סייעו, והן גם לא ראו את עצמן כבעלות כישורים מתאימים לעסוק בכך.

מזכ"ל הסתדרות המורים; ב-2013 אדרוש להכפיל את שכר המורים

בכ-26% במוצע מהשכר בשנים שבדק הדו"ח. עם זאת הבטיח וסרמן, כי כשיפוג תוקפו של הסכם אופק חדש הנוכחי, ב-2013, ולפני חתימה על חידוש ההסכם, ידרוש מהמדינה ששכר המורים יוכפל. יש לציין, כי בשנת 2011 אמורות להתקיים הבחירות לראשות הסתדרות המורים ואולי להבטחה זו יש קשר אליהן.

מזכ"ל הסתדרות המורים, יוסי וסרמן, הגיב לנתון מדו"ח ה-OECD, שעל פיו שכר המורים בישראל הוא הנמוך ביותר בקרב המדינות המפותחות. לדברי וסרמן, הנתונים המדאיגים בדו"ח הם מהשנים 2007-2008, שבהן היו באופק חדש רק 813 בתי"ס, לעומת 1,700 בתי"ס כיום. לדבריו, השכר של המורים בבתי הספר היסודיים בארץ גבוה בשנת 2010

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- ליעוץ לקראת פרישה.
- ליעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- ליעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצוי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב יוצאי אתיופיה ירד בין 2002 ל-2008 מ-43% ל-36%

באוניברסיטאות. במחקר נמצא עוד, כי 23% מהתלמידים ילידי אתיופיה ו-27% מהתלמידים יוצאי אתיופיה ילידי ישראל, נכשלו לפחות בשלושה ציונים בתעודה של ביה"ס. גם בקרב התלמידים העולים ממדינות דוברות צרפתית נמצא שיעור גבוה, 22%, של נכשלים בתעודה בשלושה מקצועות ויותר. לעומת זאת, רק 12% מהתלמידים שעלו ממדינות דוברות ספרדית וממדינות דוברות אנגלית, ו-14% מהתלמידים, שעלו ממדינות חבר העמים, נכשלו בשלושה מקצועות או יותר בתעודה.

עוד נמצא במחקר, כי כמחצית מכלל התלמידים העולים קיבלו עזרה בלימודים. בקרב התלמידים יוצאי אתיופיה קיבלו מעל לשני-שלישים עזרה בלימודים, כ-50% מהם מטעם ביה"ס או תוכנית ציבורית. עם זאת, חלק ניכר מהתלמידים העולים שקיבלו סיוע בלימודים ציינו שהוא אינו מספיק ושהיו רוצים לקבל סיוע נוסף. לדעת עורכי המחקר, פער זה בין המצוי והרצוי מעלה את הצורך לבחון את איכות הסיוע הלימודי שניתן לתלמידים העולים ואת יעילותו. בנוסף נמצא במחקר, כי כשליש מבני הנוער שנכשלו בשלושה מקצועות או יותר, לא קיבלו כל סיוע בלימודים. נתון זה מעלה את הצורך בהרחבת מערך הסיוע שמעניקה מערכת החינוך לתלמידים העולים.

במחקר נמצא עוד, כי 89% מהתלמידים העולים מרגישים תחושת שייכות לביה"ס. מעל ל-80% ממשתתפי המחקר סברו שהמורים מתייחסים אליהם בצורה הוגנת, וכ-65% דיווחו כי לצוות ביה"ס אכפת או אכפת מאוד מהשתלבותם הלימודית והחברתית. תלמידים אלו ציינו כי הם חשים ש"יש להם כתובת" בביה"ס, שניתן לפנות אליה בעת הצורך. עם זאת דיווחו 13% מהתלמידים העולים, כי נתקלו לפחות פעם אחת ביחס משפיל או מעליב מצד חבר בצוות ביה"ס על רקע מוצאם.

שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בוגרי י"ב יוצאי אתיופיה, ירד בין השנים 2002 ל-2008 מ-43% ל-36%. נתון מדאיג זה נמצא במחקר שערך מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. ממצאי המחקר מתפרסמים בדו"ח בשם "בני נוער עולים בישראל – תמונת מצב עדכנית". במחקר נמצא, כי 35% בלבד מהתלמידים ילידי אתיופיה ו-38% מהתלמידים יוצאי אתיופיה ילידי ישראל, היו זכאים ב-2008 לתעודת בגרות. נתון מדאיג נוסף שנמצא במחקר הוא, שרק 19% מהתלמידים ילידי אתיופיה ו-29% מהתלמידים יוצאי אתיופיה ילידי ישראל, היו זכאים ב-2008 לתעודת בגרות המאפשרת להם להתקבל ללימודים באוניברסיטאות. לשם השוואה, בשנה זו עמד שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב כלל בוגרי התיכון במגזר היהודי על 60%. 53% מבוגרי התיכון במגזר היהודי ב-2008 גם נמצאו זכאים לתעודת בגרות המאפשרת להתקבל ללימודים באוניברסיטאות. מטרת המחקר הייתה לאסוף מידע עדכני על מצבם של בני הנוער העולים מהמדינות השונות, שיהווה תשתית לתכנון מדיניות, שירותים ותוכניות במגוון תחומים ובהם בחינוך. הנתונים במחקר נאספו מ-680 בני נוער בגילאי 12-17, מחמש קבוצות מוצא; מדינות דוברות צרפתית, מדינות דוברות אנגלית, מדינות דוברות ספרדית, מחבר העמים ומאתיופיה. הוותק הממוצע בישראל של התלמידים שהשתתפו במחקר היה 10.1 שנים. בתחום החינוך כלל המחקר גם ניתוח של קובץ נתונים על הזכאות לבגרות, שהועבר לחוקרים ממשה"ח.

במחקר נמצא, כי בקרב בוגרי י"ב שעלו מחבר העמים ומארצות דוברות צרפתית וספרדית היה שיעור הזכאות לבגרות דומה לזה של כלל בוגרי התיכון במגזר היהודי. בקרב התלמידים העולים ממדינות דוברות אנגלית נמצא השיעור הגבוה ביותר של זכאות לבגרות – 63%, ושיעור של 61% בעלי תעודת בגרות המאפשרת קבלה ללימודים

**טעיתם?
לא הצלחתם?**

עם "משתלם להשתלם"
תוכלו לחשב את המסלול
מחדש ולהצליח!

חישבו מסלול מחדש

הצטרף גם אתה לשיטת משתלם, שהגיעה למקום הראשון במחקר שנערך ע"י מכון ויצמן למדע בכיתות א' וב' באפשרותכם לרכוש קיר פעיל לכיתות א', ב' וג' היוצר סביבה לימודית עשירה ומועילה ותואמת את תכנית הלימודים החדשה.

משתלם בטבעיים, משתלם בשברים ומשתלם בהנדסה

זוכי מבחני המיצ"ב הישראלי של משרד החינוך ומנווטים אתכם בביטחה אל יעדי ההצלחה במתמטיקה

"משתלם להשתלם" ה-GPS להצלחה בטוחה!

הוצאת חניה קהילות יעקב 54 בני ברק

כתובת האתר: www.mishtalem.com | hanaya@actcom.co.il | www.kav-lahinuch.co.il | 03-6354484 | טל. 16.9.10 | 517 | גיליון 16.9.10 | 517

אפשר גם אחרת - סיפורי הצלחה של שותפויות הורים בביה"ס

בביה"ס שותפים ההורים לתוכנית הלימודים הנוספת, והנהגת ההורים מגבשת תוכנית העשרה המשלימה את תוכנית הלימודים הרגילה, כמו שבוע בריאות בביה"ס.

אחת הדוגמאות להצלחת השותפות עם ההורים בביה"ס, היא שילוב ההורים בני העדה האתיופית. בשנותיו הראשונות של ביה"ס היו כ-25% מכלל התלמידים בני העדה האתיופית. התברר כי ההורים האתיופיים ממעטים להגיע לפעילויות ולאסיפות בביה"ס. כדי לפתור בעיה זו, הוקם צוות חשיבה מיוחד, שמטרתו הייתה למצוא דרכים לשלב את ההורים האתיופיים בחיי ביה"ס. צוות החשיבה הסתייע בעובד סוציאלי בן העדה האתיופית. בצוות החשיבה הוחלט, כי ההורים הוותיקים והמורים יתנדבו להסיע את ההורים האתיופיים לפעילויות שהתקיימו בביה"ס. הפעולה הוכחה כיעילה, וכבר בסוף השנה הראשונה כיהנו הורים בני העדה בהנהגת ביה"ס. כמו כן התנדבו הורים לסייע להורים עולים בלימוד העברית, ופתחו בפניהם את בתיהם. בספר מצוין, כי פעולות אלו היוו דוגמה אישית לתלמידים, שהפנימו מהן ערכים של כבוד האדם וסובלנות.

כדאי לדעת

■ **"מגלים עניין"; פעילות תוכן וחוויה** - חברת "מגלים עניין" מציעה לבתיה"ס תוכניות

במגוון נושאים הנוגעים לתחומי הלימוד השונים ולאירועים לאומיים וחברתיים. התוכניות הן חווייתיות וערכיות ובנויות מסיפורי מסגרת. התוכניות משלבות משחק, מדע, דרמה, יצירה ועוד. בין הפעילויות: טיולים וירטואליים המגיעים לביה"ס, כמו "מסע בעקבות מקורות מים", "שוק ירושלמי", "תל אביב בת מאה וקצת", ו"מסעות בטעם של פעם".
לפרטים נוספים, טל': 054-5278520

67% מהמורים סבורים כי מעורבות ההורים בביה"ס הפכה להתערבות שלילית. כך עולה ממחקרים שנערכו בשנים האחרונות. המחקרים מצוינים בספרה החדש של ד"ר יעל פישר, "אפשר גם אחרת - סיפורי הצלחה של שותפויות הורים בביה"ס", בהוצאת מכון מופ"ת. ד"ר פישר, מרצה במכללה האקדמית לחינוך אחוה וחוקרת בכירה במכון סאלד, טוענת בספר, כי הפחד מההורים משפיע על יכולתם של המורים לתפקד בכיתה. הסיבה לכך - המורים חוששים שעלולים לפטר אותם כדי לרצות את ההורים.

לדברי ד"ר פישר, ברוב בתיה"ס חש כיום הצוות החינוכי כי יש לבחון מחדש את הקשר עם ההורים ולשפר אותו.

מטרות הספר הן להסביר מהו שיתוף הורים טוב בחיי ביה"ס, ולספר את סיפורם של שיתופי הורים מוצלחים בבתי"ס, שמהם ניתן ללמוד. בספר מוצגים סיפורי הצלחה של שותפויות בין ביה"ס וההורים בשלושה בתי"ס יסודיים; ביה"ס רעות בגדרה, ביה"ס הממלכתי-דתי מעלות משולם ברחובות וביה"ס המוכר שאינו רשמי האורתודוקסי ברמלה. כך, למשל, בבי"ס רעות בגדרה קיימת מדיניות של "שער פתוח" - ההורים יכולים לבקר בביה"ס ובכיתות מתי שהם רוצים וללא הודעה מראש. בדרך זו מובהר להורים שהכל "שקוף" ושלא "מטאטאים דברים מתחת לשטיח". ההורים גם שותפים פעילים בכל אירועי ביה"ס ומוזמנים אליהם.

מרכיב נוסף של השותפות בבי"ס רעות הוא הנהגת ההורים הבית ספרית והנהגות הכיתות. להנהגת כיתה יכול להצטרף כל הורה שחפץ בכך. עם זאת, יו"ר ההנהגה היא המחנכת וכל הישיבות נערכות בנוכחותה. גם היעדים והמטרות של הכיתה נקבעים בשיתופה של המחנכת. הנהגת הכיתה בוחרת, בין היתר, את הנושא החברתי השנתי של הכיתה.

תכנית חדשה ובלעדית בסמינר הקיבוצים

high te(a)ch

מלגות
למתאימים!

מורים, בואו ללמוד לתואר שני *M.Ed. בטכנולוגיה בחינוך, בתכנית חדשה המשלבת הוראה וטכנולוגיה

תוכניות נוספות לתואר שני

- חינוך סביבתי
- חינוך מתמטי לביה"ס היסודי
- אוריינות חזותית בחינוך
- ניהול וארגון מערכות חינוך
- חינוך רב תחומי במדעי הרוח

זו ההזדמנות שלכם ליהנות מתוכנית ייחודית לתואר שני בסמינר הקיבוצים, המאפשרת לכם להוביל את תחום הטכנולוגיה בבית הספר ופותחת בפניכם מגוון רחב של אפשרויות תעסוקה:

- מוביל טכנולוגיה במערכות חינוך והדרכה
- יועץ למערכת החינוך ולמערכות פיתוח והדרכה,
- בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה
- יועץ תוכן פדגוגי בארגונים טכנולוגיים
- שילוב ויישום טכנולוגיה ופדגוגיה חדישה בתחומי ההוראה

מספר המקומות מוגבל! *הענקת התואר מותנית באישור המל"ג

סמינר הקיבוצים
www.smb.ac.il 03-6901200

■ **באורט דרסקי בעכו נפתחה מגמת מדעי הים** – בתיכון באורט דרסקי בעכו תפעל השנה מגמת לימוד מדעית-הנדסית חדשה בשם "אוקיאנוגרפיה-מדעי הים". מערייית עכו נמסר, כי התוכנית היא ייחודית לביה"ס. התוכנית היא יוזמה משותפת של רשת אורט, העירייה ומשה"ח. במסגרת המגמה ילמדו התלמידים נושאים במדעי כדור הארץ, ביולוגיה, פיזיקה, גיאולוגיה וגיאוגרפיה. בתוכנית ישתתפו תלמידים מצטיינים, הלומדים לרמת בגרות מוגברת של 35 יח"ל. במגמה לומדים השנה 20 תלמידים בכיתה י'.

■ **תלמידי כיתות ט' בירושלים ילמדו על דילמות אזרחיות בעיר** – בכיתות ט' במספר בתי"ס על יסודיים בירושלים תופעל השנה תוכנית ניסויית בשם "זמן ירושלים", במסגרת לימודי האזרחות. התוכנית, שחברה על ידי מנח"י, עוסקת בדילמות אזרחיות בירושלים, על רקע הפסיפס האנושי המורכב המתגורר בעיר. התוכנית בנויה כמסע וירטואלי בחמש תחנות של הרכבת הקלה, שמשמש כסיפור מסגרת לחשיפת התלמידים לאוכלוסייה המתגוררת בכל אחת מהן. כך, למשל, בתחנת הרכבת בשכונת בית ישראל ייחשפו התלמידים לחברה החרדית, וילמדו על סוגיית סגירת הכבישים והחניונים בשבת בשכונות החרדיות. בתחנת שועפאט ייחשפו התלמידים לאוכלוסייה הערבית בעיר, וילמדו על "רוב ומיעוט", "מעמד המקומות הקדושים לשלוש הדתות" ו"חופש הדת". התוכנית כוללת 15 שיעורים בכיתה, וחימשה סיוורים בשכונות. הסיוורים ימומנו על ידי מנח"י.

■ **בתיכון האזורי בגדרה נפתחו ארבע מגמות לימוד חדשות** – מספר תלמידי התיכון האזורי על שם רבין בגדרה גדל בארבע השנים האחרונות מ-1,400 ל-2000. כתוצאה מכך החליטה מחלקת החינוך היישובית, שבראשה עומד מנהל התיכון, רפי מיארה, לפתוח השנה ארבע מגמות לימוד חדשות בביה"ס, בנוסף ל-14

המגמות הקיימות. המגמות החדשות הן: טו"ב – טכנאים ובגרות במסלול סיב"מ-תיב"מ – שרטוט ותכנון ממוחשב, מכטרוניקה, ביו-טכנולוגיה ותיירות. בארבע המגמות ילמדו השנה כ-150 תלמידים. לדברי מיארה, תוספת המגמות הביאה לפניות רבות מתלמידים המתגוררים ביישובים באזור, שביקשו להתקבל השנה ללימודים בתיכון.

■ **בחולון תיפתח תוכנית שש-שנתית למצטיינים במתמטיקה** – המרכז להעשרה חינוכית בעיריית חולון ו-HIT – המכון האקדמי הטכנולוגי חולון, יפתחו לאחר החגים בעיר תוכנית מיוחדת לתלמידים מצטיינים במתמטיקה. מדובר בתוכנית שש-שנתית, שאותה יחלו השנה תלמידים מכיתות ח'. את התוכנית ילמדו התלמידים בכיתות ח'-י' בתיכון אילון בשעות אחר הצהריים. בכיתה י' יוגשו משתתפי התוכנית לבחינת הבגרות במתמטיקה ברמת חמש יח"ל. בכיתות י"א-י"ג ישלמו משתתפי התוכנית לימודים אקדמיים, וירכשו תואר ראשון בהנדסה או תואר ראשון רגיל בסיום כיתה י"ג. לדברי מנהל מרכז ההעשרה, אריה לובלינג, התוכנית החדשה מחליפה בחולון תוכנית דומה של "המרכז הארצי לקידום המתמטיקה שליד אוניברסיטת בר אילן". לטענתו, התוכנית החדשה, בשונה מהתוכנית הקודמת, היא "ידידותית" לתלמידים. לדבריו, בתוכנית לא יידרשו התלמידים להכין שיעורי בית רבים, אלא ישתתפו בשעות תרגול קצרות עם מתרגלים תלמידי תיכון בוגרים, שכבר נבחנו לבגרות במתמטיקה בכיתה י'. בנוסף לכך ישתתפו התלמידים בסדנת תרגול מדי ארבעה שבועות. עלות ההשתתפות בתוכנית היא 2,222 ש"ח לתלמיד לשנה. לדברי לובלינג, תלמידים שאין באפשרותם לשלם עבור ההשתתפות בתוכנית, יוכלו לקבל הנחה באמצעות פנייה לוועדת הנחות. לטענתו, עלות התוכנית החדשה נמוכה בכ-30% מעלות תוכניות דומות.

ישראל:

אלפי דעות תואר אחד.

הירשם ללימודים לחוג לתרבות ישראל במגוון מסלולים:
תואר ראשון B.Ed. • הרחבת הסמכה • הכשרת מורים מובילים

בוא לרכוש את הידע והכלים שיאפשרו לך ללמד מקצוע מתחדש במערכת החינוך: מורשת ותרבות ישראל. תכנית לימודים ייחודית החושפת אותך לספרות היהודית לדורותיה, ועוסקת בשאלות זהות, צדק וסולידאריות חברתית וברעיון הציוני העומד מאחורי החברה הישראלית.

ההרשמה בעיצומה!

מישה צריך לחנך את המדינה?

לפרטים * ב ב י ת ב ר ל

www.beitberl.ac.il

■ בירושלים; תלמידים בסיכון השתתפו ב"מכינה" לחטיבת הביניים – כ-60 תלמידים בסיכון, בוגרי חמישה בתי"ס יסודיים בירושלים, השתתפו במהלך חופשת הקיץ במכינה ייחודית לחטיבת הביניים. המכינה כללה שבועיים וחצי של לימודים אינטנסיביים. המכינה נערכה במסגרת תוכנית בשם "מעברים", המופעלת במרכז הלמידה לנוער בסיכון "יובלים-וולטה עילית", בקריית יובל. התוכנית היא יוזמה משותפת של צוות מרכז הלמידה, אגף שח"ר במשה"ח וחטיבות הביניים של בתי"ס זיו ומרקס ואורט מינקוף. התלמידים שהשתתפו בתוכנית נבחרו על ידי המחנכות והיועצות בבתי"ס היסודיים שבהם למדו. תוכנית מעברים הופעלה לראשונה כניסוי בשנת תשס"ט, ובעקבות הצלחתה הורחבה בתש"ע.

במסגרת התוכנית השתתפו התלמידים בשיעורי תגבור, החל מתום חופשת פסח ועד לחופשת הקיץ – בשעות אחר הצהריים, ובמכינת הקיץ. כמו כן הוענק לתלמידים ליווי בקליטה לחטיבות הביניים בתחילת שנת הלימודים הנוכחית. לדברי מנהל מרכז הלמידה, אמנון רבינוביץ, מטרת התוכנית היא להביא לקפיצת מדרגה משמעותית ברמת הלימודים ובהכנה הרגשית של התלמידים, לקראת כניסתם לחטיבות הביניים. לדבריו, התוכנית מכינה את התלמידים במקצועות הליבה – אנגלית, מתמטיקה והבעה. בתוכנית נעשה שימוש במתודות לימוד, המאפשרות התקדמות מהירה בחומר הלימוד, באמצעות ריבוי תרגול, בוחן בתום כל יום לימודים, וליווי של חונך אישי לכל שלושה תלמידים. כחונכים משמשים סטודנטים מתנדבים מפר"ח ומתנדבי שנת שירות.

כל שיעור בתוכנית מתחיל בהוראה פרונטאלית של חומר חדש על ידי מורה מקצועית, במשך מספר דקות. אחר כך מתרגלים התלמידים את החומר שנלמד עם החונכים. בתוכנית מושם

מטרת התוכנית היא להביא לקפיצת מדרגה משמעותית ברמת הלימודים ובהכנה הרגשית של התלמידים, לקראת כניסתם לחטיבות הביניים.

דגש על לימוד של חומרים חדשים בשלושת המקצועות, שאותם אמורים התלמידים ללמוד רק בכיתה ז', ולא רק על צמצום פערים, כדי להעניק לתלמידים נקודת פתיחה טובה בחטיבת הביניים וביטחון עצמי בכיתות. רבינוביץ מציין, כי למרות שהמכינה נערכה בחופשה, ולמרות התרגול הרב והמבחן בסוף כל יום לימודים, נשרו ממנה רק תלמידים בודדים. במסגרת התוכנית גם נערכו לתלמידים במהלך חופשת הקיץ סיורים בחטיבות הביניים שבהן הם לומדים השנה, וכן מפגשים עם מנהליהן וצוותי ההוראה. במרכז הלמידה מקווים, כי בעקבות הצלחת התוכנית, היא תהפוך למודל עירוני, ואולי אף ארצי, להכנת תלמידים בסיכון למעבר לחטיבות הביניים.

■ ביבנה; תלמידי כיתות ה' ילמדו לפתור סכסוכים באמצעות גישור – תלמידי כיתות ה' בבתי"ס היסודיים ביבנה ישתתפו השנה בתוכנית גישור ופתרון קונפליקטים. שם התוכנית "תרבות הגישור כדרך חיים". במסגרת התוכנית ילמדו התלמידים את יסודות הגישור, יתנסו בסימולציות של

גישור, ויפתחו מיומנויות תקשורת של הקשבה ומחשבה יוצרת. בהמשך השנה יוסמכו תלמידים נבחרים מכל ביי"ס כמגשרים. התלמידים יחלו לפעול כמגשרים בבתי"ס בשנת הלימודים הבאה, תשע"ב. במסגרת התוכנית ישתתפו גם כל חדרי המורים בבתי"ס היסודיים בהשתלמות בגישור. כמו כן יתקיימו סדנאות להורים. ההשתלמויות והסדנאות יעסקו בנושאים: "פתרון קונפליקטים", "יישום שפת הגישור בחיי היום-יום", "פיתוח טכניקות לשינוי התנהגויות בלתי רצויות" ו"מחשבה יוצרת מציאות".

■ במועצה האזורית אשכול; משלחת תלמידים השתתפה בוועידה סביבתית בירדן – משלחת ובה ארבעה תלמידים מכיתות ט' בבי"ס נופי הבשור שבמועצה האזורית אשכול, השתתפה בחופשת הקיץ בוועידה אזורית-סביבתית בירדן. בוועידה נטלו חלק בני נוער ירדנים, פלסטינים וישראלים, המשתתפים בתוכנית של "ארגון ידידי כדור הארץ – המזרח התיכון". הוועידה נערכה במחנה בפארק אקולוגי, שהקים הארגון סמוך לסכר בוואדי זילב שבירדן.

במהלך שלושת ימי הוועידה השתתפו בני הנוער בפעילויות בנושא איכות הסביבה, בטיולים באזור החקלאי הצפון-מערבי של ירדן ועבדו בתחזוקת הפארק. כמו כן השתתפו התלמידים בפעילות חברתית וגיבשו מסע הסברה פלסטיני-ישראלי-ירדני משותף, שעסק בשמירה על איכות הסביבה, שימור מקורות המים וטיפול בפסולת בשלוש המדינות. התלמידים מנופי הבשור גם הציגו בוועידה עבודת חקר שהכינו תלמידי מגמת הגיאוגרפיה בבית"ס, שבמסגרתה אספו נתונים על מפגעים סביבתיים במועצה האזורית אשכול וניתחו אותם.

עבדו מנהל/ת בית הספר,

מנהל/ת מערכת גיון/ת אגף

למפגש הקרוב של מורי בית הספר או מפגש עם הורים או מפגש עם אנשי חינוך בתחילת השנה ולמשך שנת הלימודים

הזמן/י את אחד מהמפגשים המרתקים הבאים:

המפגשים הועברו בעשרות בתי ספר וארגוני חינוך וניתן לקבל המלצות מצוינות מכולם.

- השפעת האינטרנט והטלוויזיה על ילדים ונוער
- מנהיגות במשפחה - מנהיגות הורים ומנהיגות ילדים (לא רק סמכות)
- על מצבי רוח גורמים ושליטה - תרומה חשובה מאד לרווחת המורים
- החיים זה אנחנו - מפגש גיבוש חוויתי
- על צנצנות ועל חוכמת חיים - מפגש מרתק על אחריות עצמית
- מנהיגות לאומית למנהיגות אישית - למידה מרתקת על מנהיגות
- מנהיגות פוסט מודרניות וחינוך - מפגש מרתק ל"ראשים גדולים"
- מדוע אנשים מחבבים זה את זה? על מצוינות בתקשורת הבין אישית
- מנהיגות וערכים באקלים הבית ספרי - מודל שלם לטיפול בבעיות משמעת ואלימות בדרך של הטמעת מנהיגות וערכים
- המורה כמנהיג - מה הופך מורה להיות מנהיג בעיני תלמידיו? בעיני מורים אחרים?

התקשרו אלינו ואנחנו נספק לכם פרטים רבים יותר וכל אחד מהמפגשים יתארגן באופן אישי - אנחנו נסיון של שנים רבות במאות בתי ספר בארץ.

לפרטים נוספים והזמנות: 09-8991863

www.leadership.co.il

המכון למנהיגות הומנית

דתית אמיתית. על כך סיכמו בשבוע שעבר עיריית פ"ת וראשי הרשת. בראש ישיבת כפר גנים עומד הרב שי פירון, מייסד הישיבה ומראשי רבני צהר, שאליו מצטרף השנה הרב חגי גרוס, מנהל עמותת רבני צהר לשעבר. בישיבת כפר גנים לומדים כ-600 תלמידים. הישיבה שמה דגש על מצוינות לימודית ועל הערכים חסד, צדק ושוויון. בישיבה משולבות כיתות חינוך מיוחד.

מחוז תל אביב

■ **אושר** – בראשית שנת 2010 פרסמה עיריית תל אביב תוכנית בחירה חדשה בחינוך העל יסודי בעיר בשם "מסלול הלימודים הבטוח שלי". במסגרת התוכנית חולקה העיר ל-13 מרחבי רישום, שבהם שותפים בתיה"ס העל יסודיים ובתיה"ס היסודיים המזינים אותם. מנתונים שהעבירה עיריית תל אביב לקו לחינוך עולה, כי כ-85% מבין 2,572 תלמידי כיתות ו' שהשתתפו אשתקד בתוכנית, בחרו להישאר בשנת הלימודים הנוכחית במרחבי החינוך שלהם. ההתלמידים האחרים ביקשו ללמוד השנה בבית"ס על יסודי מחוץ למרחבי הרישום שלהם. מהעירייה נמסר, כי לכל התלמידים שביקשו ללמוד בבית"ס על יסודי מחוץ למרחב החינוך שבו הם מתגוררים אושר ללמוד בבית"ס על יסודי במרחב האחר שבו בחרו. במערכת החינוך הרשמית בתל אביב לומדים השנה 54,261 תלמידים בגילאי גן ועד י"ב. כ-8,000 תלמידים נוספים לומדים במוסדות חינוך פרטיים, חילוניים וחרדיים, בעיר ומחוץ לה. במערכת החינוך בתל אביב חל השנה גידול של כ-1,200 תלמידים, למעלה ממחציתו בגני הילדים.

בי"ס. שמחון הדגישה, כי משה"ח ממנה מנהל על בסיס מקצועי בלבד, והמנהל הנבחר הוא הטוב מבין המועמדים. לדבריה: "לא נאפשר לאף גורם אחר לקבוע מי ינהל את מוסדות החינוך של המשרד".

מנח"י

■ **מנהלים חדשים** – בביתיה"ס בחינוך הרשמי בירושלים מונו לקראת פתיחת שנת הלימודים 42 מנהלי בתיה"ס חדשים – 32 במגזר היהודי ו-10 במגזר הערבי. חמישה מנהלים נוספים קיבלו מינוי זמני כמנהלים בפועל. במערכת החינוך בירושלים לומדים השנה כ-245 אלף תלמידים, מהם 127,717 תלמידים בחינוך הרשמי. כ-23% בלבד מכלל התלמידים בעיר לומדים בחינוך הרשמי במגזר היהודי הממלכתי והממלכתי-דתי ו-26% בחינוך הרשמי במגזר הערבי. 43% מהתלמידים בירושלים לומדים במוסדות חינוך חרדיים ו-8% – במוסדות חינוך פרטיים ערבים. במנח"י מציינים, כי השנה חל גידול של כ-200 תלמידים בגני הילדים, ונפתחו 10 גנים חדשים.

מחוז מרכז

■ **טיפול נקודתי** – הממשלה אישרה לאחרונה להאריך בשנתיים נוספות את הטיפול הנקודתי המוענק למערכת החינוך בלוד. משמעות ההחלטה היא, שבשנת 2011 יקצה משה"ח לחינוך בלוד תקציב מיוחד בסך כ-22 מיליון ש"ח וב-2012 – תקציב דומה. התקציב מיועד להארכת יום הלימודים, הזנה, חונכות אישית, תגבור לימודי והעשרה, הכנה לקראת בחינות הבגרות ועוד. כמו כן ימשיכו לפעול בביתיה"ס בלוד התוכניות למניעת נשירה גלויה וסמויה "פותרים עתיד" ו"הרשת החברתית".

■ **תצטרף** – הישיבה התיכונית כפר גנים בפ"ת תצטרף לרשת החינוך הממלכתית –

■ **מערכות אבטחה** – משה"ח ומשטרת ישראל הכריזו לאחרונה על ניסוי, שבמסגרתו יותקנו מערכות של מצלמות אבטחה ב-12 בתי"ס ברחבי הארץ. המערכות יהיו מקושרות לתחנות המשטרה. בניסוי משתתפים שני בתי"ס מהמחוז – חטיבת הביניים בירכא והתיכון המקיף תרשיחא. בבתי"ס רבים אחרים בצפון לא מחכים להרחבת הניסוי וכבר מתקינים מצלמות אבטחה, המקושרות למחשבי המנהלים. לדברי מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, ב-129 בתי"ס בצפון, מכלל המגזרים, יופעלו השנה מערכות כאלו. ד"ר שמחון סבורה, כי המצלמות יתרמו להגברת הסדר, המשמעת והביטחון בביתיה"ס ולהפחתת ניכרת בשיעור האלימות.

■ **יורחב הסבסוד** – שר החינוך, גדעון סער, ביקר בשבוע שעבר במועצה המקומית טורעאן שבגליל התחתון. לביקור הצטרפה מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון. במהלך הביקור הודיע סער, כי כבר בשנת הלימודים הנוכחית יורחב הסבסוד המוענק לשכר הלימוד

שמחון הדגישה, כי משה"ח ממנה מנהל על בסיס מקצועי בלבד, והמנהל הנבחר הוא הטוב מבין המועמדים.

בגני הילדים בגילאי טרום חובה. הסבסוד יורחב ליישובים הנמצאים בעדיפות לאומית ומשתייכים לאשכול 3 במדד החברתי-כלכלי. עד כה סובסד שכר הלימוד בגנים רק ביישובים באשכולות 1 ו-2 במדד זה. מהמחוז נמסר, כי ליישובים בצפון, שבהם מסובסדים גני טרום החובה, יתווספו עתה; צפת, טורעאן, ריינה, שפרעם, דבוריה, אכסאל ופייע. הכרזתו של סער עשויה למנוע את השביתה שתוכננה לאחר החגים במערכת החינוך בצפת.

מנהלת המחוז התייחסה במהלך הביקור לשיבושים בפתיחת שנת הלימודים, ביישובים עין מאהל ומג'דל שאמס. השיבושים נבעו מאי שביעות הרצון של התושבים ממינוי זה או אחר של מנהל

מנח"ה - מערכת ניהול חוגים והדרכה מבית "אור-סופט - מערכות מידע"

לכל לקוחותינו שנה טובה ואושרת

אור סופט מערכות מידע

מערכת רישום הפקת קבלות וחשבוניות מס חיובי אשראי והוראות קבע חישובי שכר מערך שיווק SMS, דוא"ל ניהול מלאי ממשקים להנה"ח ושכר ועוד פתרונות לניהול יעיל ופשוט

לפרטים לחץ על הקישור 32 ידיו השמאלי על העיתון